

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Konfederacją Szwajcarską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji,

podpisana w Bernie dnia 8 listopada 1989 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

PREZYDENT
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 8 listopada 1989 r. została podpisana w Bernie Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Konfederacją Szwajcarską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Konfederacją Szwajcarską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji

PREAMBUŁA

Polska Rzeczpospolita Ludowa i Konfederacja Szwajcarska,

dążąc do rozszerzenia współpracy gospodarczej z wzajemną korzyścią dla obu Stron, zwanych dalej „Umawiającymi się Stronami”,

mając na celu stworzenie i utrzymanie korzystnych warunków do inwestowania przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,

uznając potrzebę popierania i ochrony inwestycji zagranicznych w celu przyczyniania się do rozkwitu gospodarczego obydwu Państw,

uzgodniły, co następuje:

AGREEMENT

between the Polish People's Republic and the Swiss Confederation on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments

PREAMBLE

The Polish People's Republic and the Swiss Confederation

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States, hereinafter referred to as the Contracting Parties,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing the need to promote and protect foreign investments with the aim to foster the economic prosperity of both Contracting Parties,

Have agreed as follows:

Artykuł 1

Definicje

W rozumieniu niniejszej umowy:

- 1) pojęcie „inwestor” oznacza w odniesieniu do każdej z Umawiających się Stron:
  - a) osoby fizyczne posiadające obywatelstwo danej Umawiającej się Strony,
  - b) osoby prawne, w szczególności spółki, korporacje, stowarzyszenia handlowe i inne organizacje utworzone lub zorganizowane należycie w inny sposób, zgodnie z prawem tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mają swoją siedzibę i prowadzą rzeczywistą działalność gospodarczą,
  - c) osoby prawne utworzone zgodnie z prawem któregośkolwiek kraju i znajdujące się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą obywateli tej Umawiającej się Strony lub przez inne osoby prawne mające swoją siedzibę wraz z rzeczywistą działalnością gospodarczą na terytorium tej Umawiającej się Strony; rozumie się, iż kontrola wymaga istotnego udziału we własności,
- 2) pojęcie „inwestycja” oznacza wszelkie mienie, a w szczególności, lecz nie wyłącznie:
  - a) własność ruchomości i nieruchomości, jak również wszelkie inne prawa rzeczowe, takie jak służebność, hipoteka, kupieckie prawo zatrzymania, zastaw,
  - b) akcje, udziały lub wszelkie inne rodzaje udziałów w spółce,
  - c) roszczenia pieniężne lub roszczenia do innych świadczeń mających wartość ekonomiczną,
  - d) prawa autorskie, prawa własności przemysłowej (takie jak patenty, wzory użytkowe, projekty i wzory przemysłowe, znaki handlowe lub usługowe, nazwy handlowe, oznaczenia pochodzenia), know-how i „goodwill”,
  - e) prawa przyznane przez władze publiczne do wykonywania działalności gospodarczej, w tym koncesje, na przykład na poszukiwania, wydobywanie lub eksploatację zasobów naturalnych;
- 3) pojęcie „terytorium” oznacza terytorium Umawiającej się Strony, w tym jakiegokolwiek obszar poza morzem terytorialnym, który zgodnie z prawem międzynarodowym został lub może być określony na mocy prawa Umawiającej się Strony jako obszar, na którym Umawiająca się Strona może sprawować suwerenne prawa lub jurysdykcję.

Artykuł 2

Zakres obowiązywania

1. Niniejsza umowa ma zastosowanie do inwestycji na terytorium jednej Umawiającej się Strony, dokonywanych przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli inwestycje zostały dokonane po 26 maja 1976 roku zgodnie z ustawodawstwem i przepisami tej pierwszej Umawiającej się Strony.

Article 1

Definitions

For the purpose of this Agreement:

- (1) The term „investor” refers with regard to either Contracting Party to:
  - a) natural persons having the nationality of that Contracting Party;
  - b) legal entities, including companies, corporations, business associations and other organizations, which are constituted or otherwise duly organized under the law of that Contracting Party and have their seat, together with real economic activities, in the territory of that same Contracting Party;
  - c) legal entities established under the law of any country which are, directly or indirectly, controlled by nationals of that Contracting Party or by legal entities having their seat, together with real economic activities, in the territory of that Contracting Party; it being understood that control requires a substantial part in the ownership.
- (2) The term „investments” means any kind of assets and in particular, though not exclusively, includes:
  - a) movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as servitudes, mortgages, liens, pledges;
  - b) shares, parts or any other kinds of participation in companies;
  - c) claims to money, or to any performance having an economic value;
  - d) copyrights, industrial property rights (such as patents, utility models, industrial designs or models, trade or service marks, trade names, indications of origin), know-how and goodwill;
  - e) rights granted by a public authority to carry out an economic activity, including concessions, for example, to search for, extract or exploit natural resources.
- (3) The term „territory” means the territory of a Contracting Party including any area beyond the territorial sea which in accordance with international law has been or may be designated under the laws of a Contracting Party as area over which a Contracting Party may exercise sovereign rights or jurisdiction.

Article 2

Scope of application

(1) The present Agreement shall apply to investments in the territory of one Contracting Party by investors of the other Contracting Party, if the investments have been made later than 26 May 1976 in accordance with the laws and regulations of the former Contracting Party.

2. Niniejsza umowa nie narusza praw i zobowiązań Umawiających się Stron w odniesieniu do inwestycji nie objętych umową.

Artykuł 3

Popieranie i dopuszczanie inwestycji

1. Każda z Umawiających się Stron będzie popierać na swoim terytorium inwestycje inwestorów drugiej Umawiającej się Strony i dopuszczać takie inwestycje, zgodnie ze swoim ustawodawstwem i przepisami.

2. Jeżeli Umawiająca się Strona dopuściła inwestycje na swoje terytorium, ta Strona przyzna, zgodnie ze swoim ustawodawstwem i przepisami, niezbędne zezwolenia związane z taką inwestycją, z wykonaniem umów licencyjnych i umów o pomocy technicznej, handlowej lub administracyjnej. Każda z Umawiających się Stron będzie — w razie potrzeby — dokładać wszelkich starań w celu wydania niezbędnych zezwoleń na działalność doradców i innych wykwalifikowanych osób posiadających obywatelstwo zagraniczne.

Artykuł 4

Ochrona i traktowanie inwestycji

1. Każda z Umawiających się Stron będzie ochraniać na swoim terytorium inwestycje dokonane, zgodnie z jej ustawodawstwem i przepisami, przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony i nie będzie naruszać w sposób nieuzasadniony lub dyskryminacyjny prawa inwestora drugiej Umawiającej się Strony do zarządzania, utrzymywania, wykorzystywania, osiągania korzyści, rozszerzania działalności, sprzedaży i — w razie potrzeby — likwidacji takich inwestycji.

2. Każda z Umawiających się Stron zapewni sprawiedliwe i równe traktowanie na swoim terytorium inwestycji inwestorów drugiej Umawiającej się Strony. Traktowanie to będzie nie mniej korzystne niż przyznane przez każdą Umawiającą się Stronę inwestycjom dokonany na jego terytorium przez jego własnych inwestorów lub takie, jakie zostanie przyznane przez każdą z Umawiających się Stron inwestycjom dokonany na jego terytorium przez inwestorów najbardziej uprzywilejowanego państwa, jeśli to drugie traktowanie będzie bardziej korzystne. Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa z udziałem zagranicznym (joint ventures), będą one korzystały z powyższego traktowania jako jednostki.

3. Klauzula najwyższego uprzywilejowania nie będzie miała zastosowania do przywilejów, które którakolwiek z Umawiających się Stron przyzna inwestorom państwa trzeciego ze względu na ich członkostwo lub przynależność do strefy wolnego handlu, unii celnej, wspólnego rynku lub organizacji wzajemnej pomocy gospodarczej.

Artykuł 5

Transfer

1. Każda z Umawiających się Stron, na której terytorium dokonane zostały inwestycje przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, przyzna tym inwestorom swobodny transfer płatności związanych z tymi inwestycjami, a w szczególności:

(2) The present Agreement shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties with respect to investments that are not within the scope of the Agreement.

Article 3

Promotion and admission of investments

(1) Each Contracting Party shall promote in its territory investments by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with its laws and regulations.

(2) When a Contracting Party shall have admitted an investment in its territory, it shall grant in accordance with its laws and regulations the necessary permits in connection with such an investment and with the carrying out of licensing agreements and contracts for technical, commercial or administrative assistance. Each Contracting Party shall, whenever needed, endeavour to issue the necessary authorizations concerning the activities of consultants and other qualified persons of foreign nationality.

Article 4

Protection and treatment of investments

(1) Each Contracting Party shall protect within its territory investments made in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party and shall not impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, sale and, should it so happen, liquidation of such investments.

(2) Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment within its territory of the investments of the investors of the other Contracting Party. This treatment shall not be less favourable than that granted by each Contracting Party to investments made in its territory by its own investors, or than that granted by each Contracting Party to the investments made in its territory by investors of the most favoured nation, if this latter treatment is more favourable. As for joint ventures they shall enjoy the aforementioned treatment as entity.

(3) The treatment of the most favoured nation shall not apply to privileges which either Contracting Party accords to investors of a third State because of its membership in, or association with a free trade area, customs union, common market or organization for mutual economic assistance.

Article 5

Transfer

(1) Each Contracting Party in whose territory investments have been made by investors of the other Contracting Party shall grant those investors the free transfer of the payments relating to these investments, particularly of:

- a) wpływów pochodzących ze sprzedaży, częściowej lub całkowitej likwidacji inwestycji, uwzględniając ewentualny wzrost kapitału,
- b) należności licencyjnych pochodzących z praw wymienionych w artykule 1, paragraf 2, litera d) niniejszej umowy,
- c) kwot dotyczących zaciągniętych pożyczek lub innych zobowiązań kontraktowych podjętych w związku z inwestycją,
- d) odsetek, dywidend, zysków i innych bieżących przychodów.

2. Swobodny transfer w odniesieniu do inwestycji szwajcarskich na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej będzie przedmiotem następujących uregulowań:

- a) transfery waluty obcej przez inwestorów szwajcarskich będą dokonywane z rachunku dewizowego inwestora transferującego tę walutę; w przypadku gdy na rachunku dewizowym nie ma dostatecznej kwoty do transferu, Polska Rzeczpospolita Ludowa zezwoli, nie uchybiając postanowieniu pod literą b) niniejszego paragrafu, na wymianę waluty polskiej na walutę wymiennalną,
- b) w odniesieniu do przypadków wymienionych pod literą c) i d) paragrafu 1 niniejszego artykułu wymiana waluty polskiej na walutę wymiennalną może zgodnie z ustawodawstwem polskim zależeć od specjalnego uzgodnienia między investorem i właściwymi władzami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej; uzgodnienie takie powinno być osiągnięte najlepiej w momencie akceptacji inwestycji,
- c) uregulowania zawarte w niniejszym paragrafie, po upływie pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszej umowy, będą na prośbę którejkolwiek Umawiającej się Strony przedyskutowane z intencją ich ewentualnego uchylecia,
- d) szwajcarscy inwestorzy nie będą w żadnym przypadku traktowani mniej korzystnie niż inwestorzy jakiegokolwiek trzeciego Państwa.

3. W braku innych uzgodnień z investorem, transfery będą dokonywane według kursu stosowanego w dniu transferu, zgodnie z przepisami dewizowymi obowiązującymi w tej Umawiającej się Stronie, na której terytorium została dokonana inwestycja.

Artykuł 6

Wyłączenie i odszkodowanie

1. Żadna z Umawiających się Stron nie podejmie bezpośrednio lub pośrednio działań wyłączeniowych, nacjonalizacji lub innych działań o takim samym charakterze lub równoznacznym skutku w stosunku do inwestycji należących do inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, chyba że działania te zostały podjęte w interesie publicznym i nie mają charakteru dyskryminacyjnego, a podjęte zostały zgodnie z właściwą procedurą prawną i za skutecznym i właściwym odszkodowaniem. Odszkodowanie zostanie ustalone

- a) the proceeds from the sale or from the partial or total liquidation of the investment, including possible capital appreciation;
- b) royalties deriving from rights enumerated in Article 1, paragraph (2), letter d) of this Agreement;
- c) amounts relating to loans incurred, or other contractual obligations undertaken, for the investment;
- d) interest, dividends, profits and other current returns.

(2) The free transfer relating to Swiss investments in the territory of the Polish People's Republic shall be subject to the following modalities:

- a) transfers of foreign currency by Swiss investors shall be made from the foreign exchange account of the investor transferring the currency; where that foreign exchange account does not have sufficient foreign exchange for the transfer, the Polish People's Republic shall, without prejudice to the provision of letter b) of this paragraph, permit the conversion of Polish currency into convertible currency;
- b) as for cases mentioned under letters c) and d) of paragraph (1) of this Article, the conversion of Polish currency into convertible currency may, in accordance with Polish legislation, depend on specific arrangements between the investor and the competent authorities of the Polish People's Republic; such arrangements should preferably be made at the time of the approval of the investment;
- c) the modalities of this paragraph shall, after a period of five years following the date of the entry into force of this Agreement and upon request of either Contracting Party, be discussed with a view to their possible deletion;
- d) in no case shall Swiss investors be treated less favourable than investors of any third State.

(3) Unless otherwise agreed by the investor transfers shall be made at the rate of exchange applicable on the date of transfer pursuant to the exchange regulations in force of the Contracting Party in whose territory the investment was made.

Article 6

Expropriation and compensation

(1) Neither of the Contracting Parties shall take, either directly or indirectly, measures of expropriation, nationalization or any other measure having the same nature or an equivalent effect against investments belonging to investors of the other Contracting Party, unless the measures are taken in the public interest, on a non discriminatory basis, and under due process of law, and provided that provisions be made for effective and adequate compensation. The amount of compensation shall be settled in the currency of the

w walucie kraju, z którego pochodzi inwestycja, i zostanie wypłacone bez zbędnej zwłoki osobie uprawnionej bez względu na jej miejsce pobytu czy zamieszkania. Transfer „bez zbędnej zwłoki” uważany będzie wówczas, gdy będzie dokonany w ciągu czasu wymaganego normalnie dla wypełnienia formalności związanych z transferem. Okres ten zacznie biec w dniu, w którym został złożony wniosek, i nie może przekroczyć 3 miesiące.

2. Inwestorzy jednej z Umawiających się Stron, których inwestycje poniosły straty z powodu wojny lub jakiegokolwiek innego konfliktu zbrojnego, rewolty, zamieszek, stanu wyjątkowego lub innych podobnych wydarzeń, które miały miejsce na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, będą traktowani przez tę drugą Umawiającą się Stronę zgodnie z artykułem 4, paragraf 2 niniejszej umowy w zakresie przywrócenia, odszkodowania, kompensacji lub innego wartościowego wynagrodzenia.

3. Inwestorzy wymienieni w artykule 1, paragraf 1, litera c) niniejszej umowy nie mogą wystąpić z roszczeniem w oparciu o paragraf 1 lub 2 niniejszego artykułu, jeżeli odszkodowanie zostało zapłacone zgodnie z podobnym postanowieniem zawartym w innej umowie o ochronie inwestycji, zawartej z Umawiającą się Stroną, na której terytorium została dokonana inwestycja.

Artykuł 7

Klauzula korzystniejszego traktowania

Jeżeli przepisy zawarte w ustawodawstwie którejkolwiek z Umawiających się Stron przyznają inwestorowi bardziej korzystne traktowanie niż przewidziane niniejszą umową, przepisy te będą przeważać nad warunkami ustanowionymi w niniejszej umowie.

Artykuł 8

Subrogacja

W wypadkach gdy jedna z Umawiających się Stron udziela inwestorowi jakiejkolwiek gwarancji w zakresie niehandlowego ryzyka odnośnie do inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, Strona ta — zgodnie z zasadą subrogacji — uzna prawa tej pierwszej Umawiającej się Strony do praw inwestora w wypadku, gdy pierwsza Umawiająca się Strona dokona wypłaty z tej gwarancji. Druga Umawiająca się Strona będzie uprawniona do ustalania podatków i innych opłat publicznych należnych i płatnych przez inwestora.

Artykuł 9

Spory między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony

1. W celu rozwiązania sporu między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony w odniesieniu do inwestycji, nie uchybiając postanowieniom artykułu 10 niniejszej umowy, między zainteresowanymi stronami odbędą się konsultacje.

2. Jeżeli konsultacje nie zakończą się rozstrzygnięciem w ciągu sześciu miesięcy od daty pisemnego wniosku o wszczęcie konsultacji, strony sporu mogą postąpić, jak następuje:

country of origin of the investment and paid without undue delay to the person entitled thereto without regard to its residence or domicile. A transfer shall be deemed to be made „without undue delay” if effected within such period as is normally required for the completion of transfer formalities. The said period shall commence on the day on which the relevant request has been submitted and may not exceed three months.

(2) The investors of one Contracting Party whose investments have suffered losses due to a war or any other armed conflict, revolts, riots, state of emergency or similar events, which took place in the territory of the other Contracting Party shall benefit, on the part of this latter, from a treatment in accordance with Article 4, paragraph (2) of this Agreement as regards restitution, indemnification, compensation or other valuable consideration.

(3) Investors referred to in Article 1, paragraph (1), letter c) of this Agreement may not raise a claim based on paragraph (1) or (2) of this Article if compensation has been paid pursuant to a similar provision in another Investment Protection Agreement concluded by the Contracting Party in the territory of which the investment has been made.

Article 7

More favourable provisions

If provisions contained in the legislation of either Contracting Party entitle the investor to a treatment more favourable than is provided by the present Agreement, those provisions shall prevail over the terms set forth by this Agreement.

Article 8

Subrogation

Where one Contracting Party has granted any financial guarantee against non-commercial risks in regard to an investment by an investor in the territory of the other Contracting Party, the latter shall recognize the rights of the first Contracting Party by virtue of the principle of subrogation to the rights of the investor when payment has been made under this guarantee by the first Contracting Party. The other Contracting Party shall be entitled to set off taxes and other public charges due and payable by the investor.

Article 9

Disputes between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party

(1) For the purpose of solving disputes with respect to investments between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party and without prejudice to Article 10 of this Agreement consultations will take place between the parties concerned.

(2) If these consultations do not result in a solution within six months from the written request to enter into consultations, the parties to the dispute may proceed as follows:

- a) Jeżeli spór dotyczy zobowiązania z artykułu 5 i artykułu 6 niniejszej umowy, zostanie on — na żądanie inwestora — przekazany do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu.
- b) Spór nie wymieniony w paragrafie 2, litera a) tego artykułu zostanie przekazany za porozumieniem obu stron sporu — do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu.

3. Trybunał arbitrażowy będzie utworzony dla każdej indywidualnej sprawy. O ile strony biorące udział w sporze nie uzgodnią inaczej, każda z nich wyznaczy jednego arbitra. Wyznaczeni arbitrzy wybiorą przewodniczącego, który będzie obywatelem państwa trzeciego. Arbitrzy powinni zostać wyznaczeni w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania żądania przekazania sporu do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu, a przewodniczący — w ciągu następujących dwóch miesięcy.

4. Jeżeli terminy wymienione w paragrafie 3 tego artykułu nie zostały zachowane, którakolwiek ze stron sporu może, w braku innych ustaleń, zwrócić się do Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego przy Międzynarodowej Izbie Handlowej w Paryżu o dokonanie koniecznych nominacji. Jeżeli Przewodniczący nie może wykonać wymienionej funkcji lub jest obywatelem Umawiającej się Strony, mają zastosowanie *mutatis mutandis* postanowienia paragrafu 5 artykułu 10 niniejszej umowy.

5. Jeżeli strony sporu nie uzgodniły inaczej, trybunał ustala swój tryb postępowania. Decyzje są ostateczne i wiążące. Każda z Umawiających się Stron zapewni uznanie i wykonanie orzeczeń arbitrażowych.

6. Każda ze stron sporu poniesie koszty swojego członka trybunału i własnego udziału w postępowaniu arbitrażowym; koszty przewodniczącego i pozostałe koszty zostaną poniesione w równych częściach przez strony sporu. Jednakże trybunał w swoim orzeczeniu może orzec inną proporcję podziału kosztów ponoszonych przez jedną ze stron i to orzeczenie będzie wiążące dla obu stron.

7. Umawiająca się Strona będąca stroną sporu nie może w żadnym stadium postępowania ugodowego lub wykonania orzeczenia powoływać się na fakt, iż inwestor otrzymał, w wyniku umowy ubezpieczenia, odszkodowanie obejmujące całość lub część doznanej szkody.

8. W przypadku gdy obie Umawiające się Strony staną się stronami Konwencji z dnia 18 marca 1965 r. o rozstrzygnięciu sporów dotyczących inwestycji między państwami i obywatelami innych państw, spory będą przedkładane Międzynarodowemu Centrum Rozstrzygnięcia Sporów Inwestycyjnych, jak następuje: spory wymienione w paragrafie 2, litera a) niniejszego artykułu — na żądanie inwestora, a spory wymienione w paragrafie 2, litera b) niniejszego artykułu — za obopólną zgodą Stron.

Artykuł 10

Spory między Umawiającymi się Stronami

1. Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji i stosowania postanowień niniejszej umowy będą rozstrzygane w drodze dyplomatycznej.

- a) A dispute concerning an obligation under Article 5 and Article 6 of this Agreement shall upon request of the investor be submitted to an arbitral tribunal.
- b) In the event of a dispute not referred to in paragraph (2) letter a) of this Article the dispute shall be submitted upon agreement on such submission by both parties to an arbitral tribunal.

(3) The arbitral tribunal shall be constituted for each individual case. Unless the parties to the dispute have agreed otherwise each of them shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall nominate a chairman who shall be national of a third State. The arbitrators are to be appointed within two months of the receipt of the request for arbitration and the chairman is to be nominated within further two months.

(4) If the periods specified in paragraph (3) of this Article have not been observed, either party to the dispute may, in the absence of any other arrangements, invite the President of the Court of Arbitration of the International Chamber of Commerce in Paris to make the necessary appointments. If the President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of a Contracting Party the provisions in paragraph (5) of Article 10 of this Agreement shall be applied *mutatis mutandis*.

(5) Unless the parties to the dispute have agreed otherwise, the tribunal shall determine its procedure. Its decisions are final and binding. Each Contracting Party shall ensure the recognition and execution of the arbitral judgement.

(6) Each party to the dispute shall bear the costs of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the costs of the chairman and the remaining cost shall be borne in equal parts by both parties to the dispute. The tribunal may, however, in its award decide on a different proportion of costs to be borne by one of the parties and this award shall be binding on both parties.

(7) The Contracting Party which is party to the dispute can, at no time whatever during the settlement procedure or the execution of the sentence, alledge the fact that the investor has received, by virtue of an insurance contract, a compensation covering the whole or part of the incurred damage.

(8) In the event of both Contracting Parties having become members of the Convention of 18 March 1965 on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, disputes shall be submitted to the International Center for Settlement of Investment Disputes as follows: disputes referred to in paragraph (2), letter a) of this Article upon request of the investor, and disputes referred to in paragraph (2), letter b) of this Article upon agreement of both parties.

Article 10

Disputes between Contracting Parties

(1) Disputes between Contracting Parties regarding the interpretation and application of the provisions of this Agreement shall be settled through diplomatic channels.

2. Jeżeli obie Umawiające się Strony nie osiągną porozumienia w ciągu dwunastu miesięcy od powstania sporu, spór zostanie, na żądanie którejkolwiek Umawiającej się Strony, przedłożony trybunałowi arbitrażowemu w składzie trzech członków. Każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego arbitra, a wybrani arbitrzy dokonają nominacji przewodniczącego, który będzie obywatelem państwa trzeciego utrzymującego stosunki dyplomatyczne z obydwoma Umawiającymi się Stronami.

3. Jeżeli jedna z Umawiających się Stron nie dokona wyboru swojego arbitra i nie przystanie na zaproszenie drugiej Umawiającej się Strony do dokonania takiego wyboru w ciągu dwóch miesięcy, arbiter zostanie wyznaczony na żądanie tej Umawiającej się Strony przez Prezydenta Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

4. Jeżeli obaj arbitrzy nie mogą osiągnąć porozumienia co do wyboru przewodniczącego w ciągu dwóch miesięcy od ich wyznaczenia, zostanie on wyznaczony, na żądanie którejkolwiek z Umawiających się Stron, przez Prezydenta Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

5. Jeżeli w wypadkach określonych w paragrafach 3 i 4 niniejszego artykułu Prezydent Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości nie może wypełnić wymienionej funkcji lub jeżeli jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron, wyznaczenia dokona Wiceprezydent, a jeżeli on nie może lub jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron, wyznaczenia dokona najstarszy rangą sędzia trybunału, który nie jest obywatelem żadnej z Umawiających się Stron.

6. Nie naruszając innych postanowień między Umawiającymi się Stronami, trybunał ustali swój tryb postępowania. Trybunał orzeka większością głosów.

7. Orzeczenia trybunału są ostateczne i wiążące dla każdej z Umawiających się Stron.

8. Każda z Umawiających się Stron ponosi koszty własnego członka trybunału oraz swojego udziału w postępowaniu arbitrażowym; koszty przewodniczącego i pozostałe koszty pokrywają w równych częściach Umawiające się Strony. Trybunał może jednak w swoim orzeczeniu ustalić większy udział w kosztach jednej z Umawiających się Stron i orzeczenie takie będzie wiążące dla obydwu Umawiających się Stron.

Artykuł 11

Wykonywanie zobowiązań

Każda z Umawiających się Stron będzie wykonywać swoje zobowiązania względem inwestycji inwestora drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 12

Postanowienia końcowe

1. Niniejsza umowa wejdzie w życie z dniem notyfikacji przez obie Umawiające się Strony o wypełnieniu wymogów prawnych odnośnie do zawierania i wejścia w życie umów międzynarodowych i pozostanie w mocy przez okres dziesięć-

(2) If both Contracting Parties cannot reach an agreement within twelve months after the beginning of the dispute between themselves, the latter shall, upon request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal of three members. Each Contracting Party shall appoint one arbitrator, and these two arbitrators shall nominate a chairman who shall be a national of a third State, which maintains diplomatic relations with both Contracting Parties.

(3) If one of the Contracting Parties has not appointed its arbitrator and has not followed the invitation of the other Contracting Party to make that appointment within two months, the arbitrator shall be appointed upon the request of that Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

(4) If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the chairman within two months after their appointment, the latter shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

(5) If, in the cases specified under paragraphs (3) and (4) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the latter is prevented or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior Judge of the Court who is not a national of either Contracting Party.

(6) Subject to other provisions made by the Contracting Parties, the tribunal shall determine its procedure. The tribunal shall reach its decisions by a majority of votes.

(7) The decisions of the tribunal are final and binding for each Contracting Party.

(8) Each Contracting Party shall bear the costs of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the costs of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, decide that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties, and this award shall be binding on both Contracting Parties.

Article 11

Observance of commitments

Each Contracting Party shall observe any commitment it may have entered into with regard to investments of investors of the other Contracting Party.

Article 12

Final Provisions

(1) This Agreement shall enter into force on the day when both Contracting Parties have notified each other that they have complied with the legal requirements for the conclusion and entry into force of international agreements, and shall

ciu lat. Jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie niniejszej umowy w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem tego terminu, ulega ona przedłużeniu na dalsze okresy pięcioletnie.

2. W wypadku notyfikacji wypowiedzenia niniejszej umowy, postanowienia artykułów od 1 do 11 pozostaną w mocy przez dalszy okres dziesięciu lat w stosunku do inwestycji dokonanych przed złożeniem notyfikacji.

Sporządzono w Bernie dnia 8 listopada 1989 r. w dwóch egzemplarzach w językach polskim, francuskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne.

W razie rozbieżności przy ich interpretacji, tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Za Polską Rzeczpospolitą
Ludową
A. Wójcik

Za Konfederację
Szwajcarską
F. Blankart

For the Polish
People's Republic
A. Wójcik

For the Swiss
Confederation
F. Blankart

remain binding for a period of ten years. Unless written notice of termination is given six months before the expiration of this period, the Agreement shall be considered as renewed on the same terms for a period of five years, and so forth.

(2) In case of official notice as to the termination of the present Agreement, the provisions of Articles 1 to 11 shall continue to be effective for a further period of ten years for investments made before official notice was given.

Done, in duplicate at Berne, on November 8, 1989, in Polish, French and English, each text being equally authentic. In case of divergency, the English text shall prevail.

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oświadczam, że:
— została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
— jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
— będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 21 grudnia 1989 r.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej: *W. Jaruzelski*
L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*